

Прилог бр.3. 38		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Механичко однесување на материјали			
2.	Код	ИМН6ИЗ1			
3.	Студиска програма	Инженерство на материјали и нанотехнологии			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Технолошко-металуршки факултет			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година /семестар	Трета година / шести семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	5
8.	Наставник	Д-р Свето Цветковски, ред.проф.			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање на студентите со механичките особини на материјалите, нивното однесување во експлоатациони услови и постапките за нивно испитување				
11.	Содржина на предметната програма: Микроструктурата на техничките материјали. Механизми на оцврстување на материјалите. Еластичност и пластичност. Ползење и замор на материјалите. Типови на ломови (жилав лом, транскристален и интеркристален крт ло поради замор, лом предизвикан од работните услови, ломови во заварени споеви). Заостанати напони во материјалите. Создавање и ширење на пренатини. Избор на материјали отпорни на лом. Рамна состојба на напони и рамна деформација. Определување на преодна температура на крстога. Нулта температура на пластичност. Методи на испитување на склоноста на материјалите кон лом (Испитување на истегнување, испитување на свиткување, испитување на ударна жилавост, испитување со паѓачки тег, Тврдина, СТOD и SENB, визуелни испитувања, SEM и TEM испитувања на преломени површини). Начини на оптоварување. Механички испитувања: статички, динамички. Испитување на истегнување, притисок, свиткување, торзија, ползење. Модул на еластичност и модул на лизгање. Ползење на металите. Ударни испитувања - жилавост на материјалите. Испитување со променливо оптоварување, Смитов дијаграм. Замор и трајна динамичка цврстина на металите. Испитување на тврдина на материјалите; статички и динамички. Определување микротврдина. Зависност на механичките својства на материјалите од температура, дејство на сила.				
12.	Методи на учење:				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150			
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	65	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	35	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30	
		16.2.	Самостојни задачи	5	
		16.3.	Домашно учење – задачи	60	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	85		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	10		

	17.3.	Активност и учество			5	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода			6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Минимум 11 бодови од предвидените активности				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Анонимна анкета на студентите				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	George E. Dieter	Mechanical Metallurgy, 2 McGraw Hill 1995 2nd ed.	McGraw Hill	1995
		2.	T. H. Courtney	Mechanical Behaviour of Materials,	McGraw Hill	2000
		3.	T. L. Anderson	Fracture Mechanics, Fundamentals and Applications,	CRC Press	1999
		4	Brian S. Mitchell	Mechanics of Materials	John Wiley & Sons	2004
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Roger Brown	Handbook of Polymer Testing	Rapra Technology Limited	2002
		2.				
		3.				